

Frihet för Sverige

Valet den 15 september gäller framtidens Sverige. Ytterst handlar detta vägval om makten över våra liv, om varje människas rätt att få forma sin tillvaro av egen kraft. Två alternativ står emot varandra. Det ena ger mer makt och större frihet till individen och familjen; det andra leder till ett föråldrat samhälle där politiker och myndigheter bestämmer allt mer och individen allt mindre.

I land efter land i Europa har en trött och förbrukad socialdemokrati röstats bort från regeringsmakten. Västerlands historiska misslyckande och insikten om att Europa behöver en mer dynamisk politik för att möta framtidens utmaningar har berett vägen för ett europeiskt maktskifte.

Svenska folket avgör i höstens val vårt lands förutsättningar att följa med i den europeiska och globala utvecklingen. Över hela världen pågår en dramatisk omvälvning.

Industrialismens centraliserade och storskaliga samhälle ersätts av kunskaps- och informationssamhället med dess större utrymme för den enskildes initiativ och särart.

Utvecklingen är löftesrik men inte problemfri. Den erbjuder nya möjligheter till trygghet och välstånd, men utsätter också individer, familjer och företag för påfrestningar. Efter nästan ett årtionde av oavbruten uppgång är världsekonomin nu inne i en djup och utdragen nedgång som ställer stora krav på politiken.

Under mer än trettio års tid har Sverige halkat efter ekonomiskt. Vår ekonomi växer långsammare än andra länders i goda tider och försvagas kraftigare när det går ned.

Avtagande tillväxt har långsiktigt försvagat sysselsättningen och undergrävt välfärdens bas.

Vårt land har i dag den sämsta ekonomiska utvecklingen i Norden och ligger på 17:e plats i OECD. Sverige förlorar 20 företag om dagen.

Välfärdssystemen uppvisar allvarliga brister. I sjukvården växer köerna. När resurserna används fel riskerar patienterna att av ekonomiska skäl inte längre få tillgång till den bästa behandlingen. I de socialdemokratiskt styrda landstingen står 60 000 sjuka människor i kö. Utbildningsväsendet klarar inte kvaliteten. Det gäller i första hand skolan där var fjärde elev lämnar grundskolan utan godkända betyg. Men vi har också en lägre andel akademiskt utbildade än det övriga OECD. Svenskarna är inte längre ett av världens mest välutbildade folk.

Brottsbekämpningen försvåras av polisbrist och underbemannade domstolar. Tre brott av fyra klaras aldrig upp.

Rättsstaten håller på att undermineras.

Bidragssystem och socialförsäkringar utsätts för allt hårdare påfrestningar. Kostnaderna för sjukförsäkringen ökar lavinartat. De som finansierar välfärdssystemen blir färre. En allt mindre andel arbetande måste försörja en allt större del sjukskrivna, förtidspensionerade och arbetslösa. Även om viljan att ställa upp för andra är stor finns en gräns, där samhällsekonomin inte längre klarar försörjningstrycket. Sverige närmar sig just nu denna gräns med förfärande snabbhet. Nästan var fjärde arbetsför svensk försörjer sig i dag inte genom eget arbete utan genom andras bistånd.

En vanlig vardag är det uppemot en och en halv miljon i arbetsför ålder som inte arbetar.

Företagandet i Sverige har för dåliga villkor. Många företag flyttar härifrån. De mindre företagen har svårt att växa. Nyföretagandet är för litet.

Nu växer också de framtida underskotten i statens finanser. Om ingenting görs åt utgifterna och tillväxten riskerar Sverige bara om några år att ha ett budgetunderskott på uppemot 100 miljarder kronor. Efter åtta år med socialdemokratiska regeringar är Sverige nu tillbaka i en

spekulationsbubbla som brister och statsfinanser med växande underskott.

Att Sverige inte utvecklas på rätt sätt beror ytterst på den roll politiken har spelat. I stället för att stödja enskilda människors ambitioner och livsprojekt har politiken ofta blivit reglerande och hindrande. Den styr uppifrån istället för att stimulera underifrån. Sverige har därför utvecklats sämre än vad som annars hade varit möjligt.

Sverige behöver en ny regering

Sverige behöver en politik för mer frihet. Det är bara en sådan som kan bryta den onda cirkeln svag tillväxt - försvagad sysselsättning - urholkade finanser - stigande skatter - försämrade tillväxtvillkor. Och en ny politik förutsätter en ny regering som orkar lämna det förgångna och slå in på en annan kurs. Med fortsatt socialdemokratiskt styre fortsätter Sverige att halka efter. Det kan vi moderater aldrig acceptera.

Våra ambitioner är höga. Vi vill att Sverige ska finnas med i främsta linjen och vara ett land som driver på utvecklingen. Därför är vårt långsiktiga mål:

att Sveriges ekonomi ska växa snabbare än OECD:s,

att Sverige ska ha Europas mest gynnsamma företagsklimat,

att Sverige ska bli den mest välutbildade nationen i världen,

att Sverige ska ha den största valfriheten i skolan, sjukvården och omsorgen om barn och gamla i Europa,

att Sverige ska ha den lägsta brottsligheten i EU,

att Sverige ska ha Europas renaste miljö.

Vi söker väljarnas mandat på tydliga ambitioner och klart redovisade reformkrav. Endast det bästa är gott nog för Sverige.

En politik för människor - makten över våra liv

Valet handlar om människors vardag, om makten över livet, om förhållandet mellan människan och politiken. Vår politik ska bidra till individers och familjers frigörelse. Vi vill bryta med den samhällsutveckling som sätter systemen före människorna. Vi vill ge alla mer tid att ta ansvar för den egna och familjens framtid. Ytterst handlar höstens val om just detta, om krav på förändringar som rör var och en av oss som lever och verkar i Sverige.

Det kan gälla barnens skola eller de allra minstas möjlighet att få den goda uppväxt och omvårdnad som varje förälder vill kunna erbjuda.

Det kan också gälla vården och omsorgen om en äldre eller sjuk anhörig möjligheten att kunna välja läkare eller sjukhus eller att över huvud taget få någon vård alls i tid.

För många är det mest betydelsefullt att kunna känna trygghet mot våld och brott, att våga gå ut på kvällen, att slippa inbrott i hemmet, i bilen eller i sommarstugan.

För nästan alla är skatten den största utgiften. Orättvisa skatter, som fastighetsskatten, och orimligt höga skatter skapar misstro och missnöje. Skatten griper in överallt i våra liv. Alla skulle känna större frihet och ökad trygghet om skatterna var lägre.

Allt fler oroas över risken att förlora jobbet när ekonomin försämras. Alldeles för många företag lämnar Sverige därför att klimatet för företagande är bättre i andra länder. Med bättre villkor för företagen blir jobben tryggare för alla och färre företag flyttar ut.

På alla dessa områden finns det tydliga alternativ till den politik som förs i Sverige i dag.

Lösningarna förenas av att den enskildes integritet och vilja sätts före politikens ambition att styra.

Utmaningar och reformer

Sverige behöver en rad reformer som syftar till att öka individens och familjens frihet, stärka

mångfalden och stimulera tillväxten. På viktiga områden måste vårt lands förutsättningar bli bättre. Allas insatser behövs.

Alla som kan arbeta ska också kunna ha ett arbete.

Alla som arbetar heltid ska få kvar så mycket efter skatt att man kan leva på sin lön och spara för framtiden.

Alla ska veta att skattepengarna används väl och på den enskildes villkor. Alla i hela landet ska få vård i tid. Alla barn ska kunna få goda kunskaper. Alla ska veta att rättsstaten fungerar. Det finns ett klart samband mellan medborgarnas valfrihet, kvaliteten i den offentliga verksamheten och den ekonomiska tillväxten. Större frihet ska erbjudas den enskilde att ta initiativ och eget ansvar och ökade möjligheter att välja. Frågan gäller inte offentligt eller privat utan hur reformpolitiken kan få stat, kommuner, individer och företag att dra åt samma håll så att välståndet ökar för alla.

Den offentliga sektorn ska öppnas för konkurrens. Det ger högre kvalitet och nya möjligheter för enskilt företagande. Tjänster som i dag är dryga kostnadsposter i stat och kommuner omvandlas till drivkrafter i några av de snabbast växande sektorerna.

Ekonomi i balans

Strukturreformerna för att bryta stagnationen ska förankras i en ekonomisk politik som pressar ner de offentliga utgifternas andel av BNP. Därmed uppnås stabila offentliga finanser, låg inflation och ökat utrymme för enskilt företagande. Det blir möjligt att med bevarad prisstabilitet sänka skatterna och stimulera den enskilda sektorns tillväxt. En sådan politik är också ett avgörande villkor för att Sverige ska kunna delta fullt ut i EU:s valutasamarbete och övergå till euron.

Vårt mål är att svensk ekonomi ska kunna växa med minst tre procent om året och ha en tillväxt som varaktigt överstiger genomsnittet i EU och OECD.

Vårt mål för budgetpolitiken är en utgiftsnivå som efter skattesänkningar ger en balanserad budget över en konjunkturcykel. Målet för finanspolitiken bör vara att bruttoskulden understiger 40 procent av BNP. Skattetrycket sänks som en del i ett långsiktigt reformprogram med målet att Sverige inte ska ha högre skatter än genomsnittet för OECD. Vi vill spara på offentliga utgifter genom att minska behovet av bidrag och subventioner. Låga skatter och återhållsamhet med utgifterna ger dubbel utdelning för den enskilde. Jobben blir fler och inkomsten efter prisstegringar och skatt blir högre. Resurserna räcker bättre för att ge stöd åt dem som trots detta inte klarar sig på egen hand.

En samhällsekonomi i balans och som stadigt växer är ett nödvändigt villkor för reformer på övriga områden.

I det följande presenteras vad vi på centrala områden vill genomföra under de kommande fyra åren.

Sänkta skatter

Vi vill sänka skatterna först och främst därför att vi tycker att varje människa själv ska disponera frukterna av sitt arbete och kunna forma sitt liv av egen kraft.

Vårt andra viktiga skäl är att sänkta skatter får fart på tillväxten. Lägre skatter gör det billigare att anställa och investera. Jobben blir fler och alla får mer kvar av sin lön.

Sverige har världens högsta skatter och gapet till andra länder har vuxit på senare år.

Däremot har vi inte världens bästa välfärd utan halkar istället efter andra länder med lägre skattetryck. De höga skatterna inskränker friheten och begränsar valfriheten. De hämmar tillväxten och leder till lägre skatteintäkter.

Många skatter är särskilt orättvisa och skadliga. Den statliga inkomstskatten fungerar som en straffskatt på den som vill arbeta mer. Fastighetsskatten slår blint utan hänsyn till

betalningsförmåga. Förmögenhetsskatten är så skadlig för ekonomin att vissa med stora förmögenheter måste befrias från den, medan vanligt folk med obelånade hus får betala den fullt ut. Människor med låga inkomster skattas in i ett omotiverat bidragsberoende. Utländska experter i Sverige betalar lägre skatter än vanliga svenska löntagare. Dessa orättvisor vill vi avskaffa.

Så här vill moderaterna sänka skatterna de närmaste fyra åren:

De första 50 000 kronorna av en årsinkomst görs skattefria för alla och ett extra grundavdrag införs på 15 000 kronor år för varje barn upp till 16 år.

Ett särskilt förvärvsavdrag för arbetsinkomster.

Skattereduktion med hälften av arbetskraftskostnaden för den som köper hushållsnära tjänster upp till 50 000 kronor per år.

En stegvis avveckling av den statliga inkomstskatten för alla. Avskaffad fastighetsskatt och förmögenhetsskatt för alla. Sänkt skatt på bensin och diesel.

Arvs- och gåvoskatterna avskaffas successivt.

Utbildning för kunskap

Vi vill göra skolan bättre därför att alldeles för många elever misslyckas och alldeles för få får en utbildning efter sina förutsättningar. Behovet av kunskaper bara växer som en följd av globaliseringen och det pågående teknologiskiftet. Ingen utrustning är viktigare för våra barn än viljan att lära och lära nytt. Mångfald, spets och bredd är ledorden för moderat utbildningspolitik.

Kunskap, utbildning och forskning är nyckelfaktorer för den enskildes utveckling och Sveriges konkurrenskraft. Det moderna samhället, med en dynamisk ekonomi och ett hälsosamt arbetsliv, ett samhälle som möter människors krav på goda livsbetingelser i allt som rör kultur, miljö och fritid, bärs upp av människans kunskap om sig själv och naturen. Därför är hela samhällets förmåga att förmedla kunskap till nya generationer och forskningens sökande efter ny kunskap avgörande för medborgarnas framtida välbefinnande och möjligheter till kvalitet i livet.

Vi vill inleda ett långsiktigt arbete för att stärka utbildningen i Sverige. Det gäller alla nivåer skolan, den högre utbildningen, yrkesutbildningen och forskningen. Utbildning är spjutspetsen i morgondagens företagande.

Sverige har svårt att omsätta forskning i företagande och produktion. Vi vill skapa bättre förutsättningar för forskare och företagare att mötas och tillsammans utveckla nya affärsidéer.

Så här vill moderaterna ge Sverige mer kunskaper under de närmaste fyra åren:

Rätt för alla att välja skola. Skolpeng för alla elever direkt till skolan. Alla skolor ska vara fria skolor. Det ger samma frihet för kommunala skolor som för friskolorna att bestämma över resurser, inriktning och pedagogik. Nej till kommunalt veto mot nya friskolor.

Betyg med fler steg ges senast från och med årskurs sex.

Gymnasieexamen införs och grundas på obligatoriska nationellt jämförbara prov. Yrkesutbildningen får en starkare profilering.

Skolan ska präglas av goda arbetsvanor och av respekt för andra människor. Kvaliteten i

skolan behöver följas upp och tillsynen förbättras. Nedläggning av skolor som inte klarar kvalitetsmålen.

Förstärkt akademisk frihet och insatser för ökad kvalitet genom att universitet och högskolor frigörs från politikerstyrningen och att resurstilldelningen sker med större hänsyn till studenternas efterfrågan.

Fler universitet och högskolor ombildas till fristående stiftelser. Lokal bestämmanderätt införs över resursfördelning och förkunskapskrav.

Företagande för nya jobb

Vi vill förbättra villkoren för företagen så att jobben kan bli fler och välståndet växa. Företag flyttar från Sverige i en utsträckning som aldrig förr. Skatterna, arbetsmarknadsregler och regleringar gör vårt land mer ogynnsamt för företagande än andra länder. När skatterna sänks i omvärlden och marknaderna liberaliseras, medan Sverige går i motsatt riktning, blir bristerna i företagsklimatet allt mer besvärande. Arvs- och gåvoskatterna försvårar generationsskiften.

Ett samhälle med många starka och växande företag erbjuder goda möjligheter för allt skapande och utrymme för kreativa människor, i alla miljöer och oavsett bakgrund, att förverkliga sina ideer.

Vi är övertygade om att det som är bra för företagen i Sverige också är bra för svenskarna. Så här vill moderaterna stärka företagen under de fyra närmaste åren:

Sänkta skatter på arbete som gör det billigare att anställa och på kapital och kapitalinkomster för billigare investeringar.

Avskaffa straffskatten för fåmansföretagare, de s k 3:12-reglerna.

Avskaffad utdelningsskatt också för svenska aktieägare.

Lägre energiskatter.

Minskat krångel genom avregleringar.

Större möjligheter att lösa generationsskiften i familjeföretagen. Arbetsmarknadsregler som gör det enklare att anställa. Bättre balans mellan företag, fack och enskilda anställda.

Avveckling av offentliga monopol och lika förutsättningar för privata företag som konkurrerar med statliga och kommunala.

Höjd beloppsgräns till 50.000 kronor för omedelbar avskrivning av anskaffade tillgångar.

Förenklad företagsform där redovisning och uppgiftslämnande underlättas.

Investeringar på en miljon kronor ska vara omedelbart avdragsgilla för nystartade företag.

Rimliga miljöskaktionsavgifter som tar hänsyn till företagens storlek. Samma trygghet för företagare som för anställda i de sociala trygghetssystemen.

Privatiseringar av statliga företag, bland andra Telia, Nordea och Vattenfall. Svenskt deltagande i EMU.

En infrastruktur för framtiden

Vi vill att de vägar och järnvägar som i dag finns underhålls och utvecklas. Varje trafikslag har sina fördelar, och för att de ska kunna utvecklas på bästa möjliga sätt bör de ges likvärdiga och rimliga konkurrensvillkor.

Bristen på fungerande infrastruktur lägger hinder i vägen för utvecklingen. I storstadsområdena leder det till att tillväxten hämmas. I glesbygden är en otillförlitlig infrastruktur ett skäl till att människor och företag tvingas flytta. Vägnätets förfall måste få ett slut. Trafiken på vägarna fortsätter att öka kraftigt. Minskad trafiksäkerhet och fortsatt stora transportproblem kan bli följderna. Många svenska vägar är i ett mycket dåligt skick på grund av nedskuret och uteblivet underhåll de senaste åren. Den snabba tillväxten i våra storstadsregioner har förändrat trafiksituationen, inte minst i Stockholm. Trafikproblemen måste lösas och framkomligheten öka.

Så här vill moderaterna under de närmaste fyra åren utveckla infrastrukturen:

En rejäl satsning på vägnätet.

Höjda anslag till det enskilda vägnätet och ett särskilt anslag för ökad bärighet och tjälsäkring.

Avreglera järnvägstrafiken så att den kan utvecklas och bli mer kundanpassad och effektiv.

Lots- och stuverimonopolen avskaffas så att sjöfartens konkurrenskraft kan stärkas.

Använd PPP-lösningar för att snabbare komma igång med angelägna väg- och järnvägsprojekt.

Jordbruk och företagande i glesbygd

Vi vill ge småföretagen i glesbygden bättre förutsättningar att växa och bli lönsamma och alla tillgång till en levande landsbygd.

Jord- och skogsbruket, trädgårdsnäringen och fisket är ryggraden i näringslivet i stora delar av landet. De gröna näringarna är som allt annat företagande beroende av ett gott företagsklimat.

Sverige kan aldrig konkurrera med att producera livsmedel mest och billigast. Däremot kan vi erbjuda livsmedel av högsta kvalitet och till låg miljökostnad. Samhällslivets förnyelse med modernare konsumentattityder och höjda kvalitetskrav ger de svenska livsmedelsnäringarna bättre konkurrenskraft. Vi vill stärka landsbygdsföretagens möjligheter att investera i nya verksamheter och nya produktionsmetoder.

Vi tror att svenskt jordbruk skulle bli ännu mer konkurrenskraftigt om EU:s jordbrukspolitik avreglerades och subventionerna drogs ner. På sikt bör EU:s jordbruksmarknad vara helt integrerad med världsmarknaden.

Så här vill moderaterna under de närmaste fyra åren ge Sverige livskraftiga småföretag och ett levande jordbruk:

Avveckling av särskatter som ger svenska jordbruksföretag sämre förutsättningar än konkurrenterna i andra länder.

Friare handel med jordbruksprodukter och Sverige som pådrivare för avreglering och minskade subventioner i EU.

Djurvänlig livsmedelsproduktion genom förbättrade investeringsmöjligheter i moderna produktionsmetoder.

Sänkt skatt på diesel och bensin.

En god miljö

Vi vill ta till vara Sveriges goda förutsättningar att erbjuda Europas renaste miljö, med de grönaste skogarna, det klaraste vattnet och den renaste luften.

Sverige har unika möjligheter att vara ett föregångsland i arbetet för en renare miljö. I den moderna ekonomin med dess allt mer miljömedvetna konsumenter är förmågan att leva upp till miljökraven också en förutsättning för lönsamhet och tillväxt. Det kräver ofta stora

investeringar i miljövänlig teknologi och förutsätter således en beskattning som inte missgynnar produktionens förnyelse.

Klimatfrågorna är för närvarande det största globala miljöhotet som alla länder har ett ansvar för att möta. Vi slår därför vakt om kärnkraften som den mest miljövänliga energikällan. Allt miljöarbete har en internationell dimension. I samarbetet inom EU och FN ska Sverige vara pådrivande.

Ge Sverige rollen som aktiv samarbetspartner i EU:s och FN:s gemensamma miljöarbete.

En skattepolitik som ger Sverige ett attraktivt investeringsklimat för nya satsningar på moderna, miljövänliga produktionsmetoder.

Avskaffad skatt på kärnkraftsel och stopp för kärnkraftsavvecklingen

Stopp för subventioner till vattenkraftsutbyggnad.

Vård och omsorg efter eget val

Vi vill ge människor vård i tid därför att all anständighet kräver detta.

Sjukvårdsköerna är den största bristen i den svenska välfärden. Alldeles för många människor står i kö för att få vård. Många måste vänta i flera år för att få den bot som de har rätt till och som de ofta har betalat skatt för.

Köer är inte uttryck för sund hushållning med skattemedel utan slöseri med människor.

Köer uppstår inte därför att personalen inte gör sitt bästa. Sjukvårdsbyråkratin och den misslyckade politiska styrningen skapar köerna. Planhushållning har aldrig fungerat någonstans i någon sektor. Den fungerar inte heller här, i den svenska vården. Med tiotusentals människor som står i kö är det dags att pröva lösningar som ger frihet och valfrihet.

Vård i tid ger mer resurser till att hjälpa andra. Patienter som blir friska människor kan åter arbeta och behöver inga vårdplatser.

Så här vill moderaterna ge alla en bättre sjukvård under de närmaste fyra åren:

Vårdgaranti för alla med vård inom tre månader oavsett var man bor i landet.

En obligatorisk hälsoförsäkring med en vårdpeng som följer patienten och som kan användas för vård, rehabilitering och läkemedel införs.

Gemensam finansiering med individuellt val. Fler enskilda alternativ vid sidan av den offentliga vården. Alla som klarar kvalitetskraven ska få erbjuda vård.

Tillsynsmyndighet som övervakar kvaliteten.

Hög prioritet åt medicinsk forskning för att Sverige ska vara en spetsnation på området.

Avveckla Apoteksmonopolet.

Trygghet mot våld och brott

Vi vill att medborgarna ska känna förtroende för rättsväsendet och kunna lita på att brottslingarna får ett rimligt straff. Brottsoffren ska få ersättning.

Brottsligheten ökar på ett oroväckande sätt. Rättsväsendet får samtidigt allt svårare att leva upp till rättsstatens krav på fullgott skydd åt medborgarna. Vi accepterar inte att bara ett av fyra brott klaras upp.

Statens mest grundläggande uppgift är att skydda sina medborgare till liv och egendom.

Ingen ska behöva gå otrygg och känna hotet att utsättas för våld och brott. Sverige ska vara ett land där alla kan gå säkra på gatorna, där hemmets frid och den personliga integriteten respekteras och värnas.

Narkotikamissbruket ska bekämpas genom tidiga insatser. Skolan ska ha en absolut plikt att informera föräldrar om att en elev missbrukar. Polisen i varje län ska ha resurser till en narkotikaenhet.

Vi vill rusta upp polisen och domstolarna därför att de har utsatts för hårda neddragningar under åtta års socialdemokratiskt styre.

Så här vill moderaterna under de kommande fyra åren öka rättstryggheten:

Fler poliser i utbildning. 300 nya poliser varje år samt fler civilanställda på polisstationerna och därmed fler poliser ute i samhället.

Översyn av straffskalorna.

Skärpta straff för rån och misshandel.

Maxstraff skautdömas tredje gången någon döms för grova våldsbrott.

Kamp mot knark och organiserad brottslighet. Grovt narkotikabrott ska kunna ge livstids fängelse.

Närpolisreformen fullföljs.

Bättre möjlighet att beivra också vanliga brott.

Drogr fria fängelser.

Effektivare behandlingsformer för att återanpassa unga kriminella.

Ingripanden ska ske tidigt.

Stärk familjen

Vi vill stärka familjen därför att egen kraft ger egen makt och det är vad individer och familjer behöver i Sverige i dag.

Barnfamiljer har ofta en ansträngd ekonomi. När behovet är som störst är de ekonomiska marginalerna oftast minst därför att kombinationen av skatten på arbete, fastigheter och konsumtion slår hårdast mot familjer med barn som behöver både bil och hus och köper mycket mat och kläder.

Alla ska ha rätten att inrätta sitt liv efter eget val. Stat och kommuner ska inte styra valet mellan arbete i och utanför hemmet, valet av barnomsorg eller fördelningen av uppgifterna inom familjen.

En modern familjepolitik ska utgå från respekt för de livsmönster som den enskilde väljer, ensam eller tillsammans med sina allra närmaste. Maxtaxan i barnomsorgen styr mot längre tid på dagis när många föräldrar främst efterfrågar mer tid för barnen. Det tycker vi är fel.

Vi formar vår familjepolitik med utgångspunkten att skapa fler möjligheter för den enskilde och familjen. Att förena arbete och ett gott familjeliv ska vara en möjlighet för alla, men inte ett tvång för att klara sin försörjning.

Så här vill moderaterna under de närmaste fyra åren ge familjerna möjligheter att välja:

Lägre inkomstskatter - 50 000 skattefria kronor per år och extra avdrag med 15 000 kronor per barn och år upp till 16 år.

Skattereduktion för köp av hushållstjänster.

Rätt till ersättning, som motsvarar kommunens egen kostnad per plats, för föräldrar som väljer andra alternativ.

Barnomsorgsstöd med 3 000 kronor i månaden för barn mellan ett och tre år till familjer som inte har kommunalt subventionerad barnomsorg. Avdragsrätt för styrkta barnomsorgskostnader för barn 3-7 år utanför den kommunalt subventionerade omsorgen med max 60 000 kronor per år.

Mer tid för barnen genom ett avtrappat barnomsorgsstöd vid deltidsvistelse på dagis.

En arbetsmarknad för rörlighet och tillväxt

Vi vill ge alla en större frihet på arbetsmarknaden därför att vi tror att det gynnar både de anställda, de som söker nytt jobb och företagen.

Det var en dynamisk arbetsmarknad, där den enskilde visste att han eller hon alltid kunde

söka sig ett nytt och bättre arbete, som en gång bidrog till att Sverige blev ett av världens rikaste länder. Och det är en allt stelare arbetsmarknad som i dag är en av de främsta orsakerna till att Sverige halkar efter omvärlden.

700 000 människor går i dag utan arbete eller arbetar mindre än de skulle vilja. Sämst fungerar arbetsmarknaden för de långtidsarbetslösa.

Vi vill ge mer egen makt åt den enskilde och mindre makt åt facket. Fackets uppgift är att värna den enskilde, inte bestämma över honom eller henne.

Den moderna arbetsmarknaden efterfrågar mer än någonting annat medarbetare som är villiga att utvecklas och höja sin kompetens. Det måste prägla arbetsmarknadspolitikens och utbildningens inriktning.

Så här vill moderaterna ge de arbetslösa en bättre chans under de närmaste fyra åren:

- Arbetslöshetsförsäkring införs för alla.

- Insatser för att minska antalet långtidsarbetslösa för att uppnå en halvering under mandatperioden.

- Individualiserat förmedlingsstöd till arbetssökande.

- En ny avsevärt mindre myndighet istället för Arbetsmarknadsverket.

- Möjligheter för privata företag att ta över den offentliga arbetsförmedlingen.

- Förenklingar i arbetsrätten.

- Enklare regler för nyanställningar.

Lika rätt för kvinnor och män

Vi vill ha full jämställdhet mellan kvinnor och män. Sverige blir ett bättre land när jämställdheten ökar. Denna utveckling ska fullföljas.

Områden där jämställdheten mellan kvinnor och män alltjämt brister, till exempel i företagsstyrelser och chefsrekrytering, skulle utvecklas bättre med en jämnare fördelning mellan könen.

Jämställdhet kan aldrig kvoterats fram, eftersom kvotering definitionsmässigt är motsatsen till jämställdhet. Könskvotering innebär att någon ges företräde på grund av sitt kön och det kan vi aldrig acceptera. Kvinnor och män är individer med individens alla rättigheter och skyldigheter. Moderat politik syftar till likabehandling, inte särbehandling.

Så här vill moderaterna öka jämställdheten under de fyra närmaste åren:

- Slå samman de olika diskrimineringsombudsmännen till en gemensam myndighet och inför en samlad diskrimineringslagstiftning.

- Ökade möjligheter för familjen att fördela arbete och försörjning efter eget val.

- Ökade möjligheter att välja barnomsorg och skola efter egna önskemål.

- Jämställdhet genom modernare attityder hos män och kvinnor istället för genom politisk styrning och ingenjörskonst.

- Nej till kvotering.

- Opinionsbildning för fler kvinnor i företagens styrelser och som chefer i arbetslivet.

Befria bostadsmarknaden

Vi vill sänka skatterna och avskaffa fastighetsskatten. Det ger billigare bostäder.

När skatten är betald är boendekostnaden den största utgiften för de allra flesta. Men också boendekostnaden är till större delen olika skatter. Två tredjedelar av hyran för en nybyggd lägenhet är skatt. Och för de som äger ett hus med små lån är fastighets- och energiskatter den största kostnaden.

Byggkrånglet och subventionerna kan minskas kraftigt till fördel för alla. En friare marknad med lägre kostnader ökar dessutom tillgången på de bostäder som i dag efterfrågas mest och där bristen är som störst - små bostäder för ungdomar.

Vi vill ge människor större frihet att bygga på sin egen mark och stärka den enskildes rätt mot stat och kommuner.

Så här vill moderaterna få fart på byggandet de närmaste fyra åren:

Avreglering och enklare planprocess för att bygga fler hyreslägenheter.

Hellre hyressänkningar är rivningar av fullgoda hus och bättre möjligheter att bygga bostäder ovanpå kontorslokaler och andra byggnader i innerstäderna.

Skärpt konkurrens på bygg- och anläggningsmarknaden.

Skattefri uthyrning av rum i privatbostäder för att minska bristen på student och ungdomsbostäder. Det skulle särskilt underlätta bostadssituationen på högskoleorter.

Social trygghet - solidaritet med de utsatta

Vi vill minska bidragsberoendet genom lägre skatter och fler människor i arbete.

Social trygghet handlar om att den som inte klarar sig själv ska veta att det alltid finns stöd att få. Den första försvarslinjen mot utslagning och social nöd handlar om att låta den enskilde behålla möjligheten att klara sin egen försörjning. När politiken tvingar fram bidragsberoende har politiken slagit snett och motverkar den solidaritet som den tror sig främja.

I Sverige skapar politiken alldeles för ofta sociala problem genom höga skatter, stelbenta arbetsmarknadsregler samt bidrags- och försäkringssystem som stimulerar utslagning snarare än rehabilitering.

Vi vill reservera det sociala stödet till dem som trots rimligare skatter och bättre förutsättningar på arbetsmarknaden har sådana svårigheter att de inte klarar sig utan stöd. Då kan de verkligen behöva få mer resurser och ett bättre liv, medan de som slipper stödet kan känna tillfredsställelsen att försörja sig själva.

Vi tror inte att något samhälle kan bli helt fritt från utslagning, men viker aldrig från principen att alla människor har rätt till ett dragligt liv och att vi alla har ett ansvar för andra som har det svårt.

Så här vill moderaterna under de närmaste fyra åren stärka tryggheten:

Varierat utbud av vård- och behandlingsformer eftersom sociala problem är lika individuella som sociala färdigheter.

Starkare sociala skyddsnät i närmiljön, bland släkt, vänner och på arbetsplatsen.

Ett trygghetsnät där offentliga institutioner och insatser sätts in först när andra alternativ inte är tillgängliga, har prövats och misslyckats.

Långvariga sjukskrivningar och förtidspensioneringar motverkas genom att rehabiliteringsinsatser uppmuntras och hårdare tag tas mot fusket.

Trygghet på gamla dar

Vi vill ge gamla människor större möjligheter att själva välja vård och omsorg.

I dag lever många nästan lika länge efter sin pensionering som den tid de har tillbringat i arbetslivet. Pensionären är ofta stark och vital, men nästan lika ofta enmycket gammal människa med ett ständigt växande vårdbehov. Återigen innebär det moderna samhället växande krav på individuella lösningar, därför att behoven och önskemålen är så olika.

En av de mest betydelsefulla samhällsförändringarna i vår tid handlar om den ökande

andelen äldre i befolkningen som ställer nya krav på politikens inriktning och vår förmåga att ta till vara de äldres kraft och förmåga.

Tanken på en viss pensionsålder har överlevt sig själv. Många kan arbeta länge efter pensionsåldern och alla som vill bör få den möjligheten.

Så här vill moderaterna under de närmaste fyra åren förbättra för de äldre:

Rörligare pensionsålder och en arbetsmarknad som tar till vara de äldres kompetens.

Äldrepeng som ger rätt att välja boende, vård och omsorg och rättvis konkurrens mellan privata och offentliga vårdgivare. Också gamla ska kunna bosätta sig där de vill.

Höjd skälig levnadsnivå för pensionärer med de lägsta pensionerna.

Höjt grundavdrag till 50.000 kronor ska omfatta även pensionärer så att det är möjligt att leva på sin pension.

Fristad och framtidsland

Vi vill stärka invandrarnas möjligheter. Den som får tillåtelse att arbeta och bo i Sverige har rätt till ett bättre liv än bidragsberoende och utanförskap.

De flesta som kommer till Sverige har tvingats fly från sina hemländer eller kommer hit därför att de vill arbeta och bygga sig en ny framtid. Men det är vi själva som avgör om invandringen ska bli en tillgång eller en belastning för vårt samhälle.

Vi accepterar inte att invandrare stängs ute från möjligheterna att försörja sig vare sig det beror på en misslyckad integrationspolitik eller arbetsgivare - offentliga och privata - som inte anställer andra än infödda svenskar.

Vi accepterar heller inte ett kravlöst bidragsberoende där de sociala myndigheternas passivitet ger invandrare möjlighet att överutnyttja välfärdssystemen.

Invandrare som får ett bra bemötande och rimliga chanser till arbete och integration i samhället kan ge ett stort bidrag till utveckling och välbefinnande.

Så här vill moderaterna under de närmaste fyra åren ge flyktingar och invandrare bättre möjligheter:

Sverige består som fristad för den som är förföljd och behöver asyl.

Kortare väntetider för beslut om asyl, uppehålls- och arbetstillstånd.

Utgångspunkten för integrationspolitiken ska vara att den som kommer till Sverige snabbt kan komma i arbete.

Rätt för den som har erbjudande om jobb att bosätta sig i vårt land.

Svensk lag ska gälla lika för alla som vistas i Sverige.

Effektivisering av svenskundervisningen för nya svenskar.

Svenska för invandrare (sfi) individanpassas.

Kunskaper om Sverige och i svenska språket inför medborgarskap.

Europasamarbetet

Vi vill se Sverige som en pådrivande kraft i EU-samarbetet.

I den Europeiska Unionen samarbetar demokratier med gemensamma värderingar och mål.

I detta samarbete har Sverige en given plats. Europa behöver förnyelse för att inte passeras av utvecklingen och EU kan vara en viktig del av denna förnyelse. Här skulle Sverige kunna ha en viktig roll för att liberalisera Europa.

Sverige har varit en uppseendeväckande passiv medlem i den Europeiska Unionen.

Socialdemokratiskt ointresse och obeslutsamheten i samarbetet kring den gemensamma valutan har gjort Sverige till en randnation i EU.

Vi välkomnar utvidgningen av EU med nya medlemmar, inte minst våra grannar på andra sidan Östersjön. Den kommer att få stor betydelse för utvecklingskraften i hela norra

Europa.

Vi betraktar arbetet med en EU-konstitution som mycket betydelsefullt. I denna kan viktiga principer om individens frihet och nationernas rättigheter och ömsesidiga skyldigheter regleras på ett sätt som garanterar EU:s roll som en kraft för frihet och fred i hela Europa. EU ska syssla med sådana uppgifter som ger ett reellt mervärde av att lösas gemensamt, till exempel den gemensamma marknaden, utrikes- säkerhetspolitiken, kampen mot internationell brottslighet och terrorism samt gränsöverskridande miljösamarbete. Så här vill moderaterna under de närmaste fyra åren ge Sverige en starkare roll i Europa:

Snabbt införande av euron med folkomröstning senast våren 2003.

Kraftfullt stöd för EU:s utvidgning med nya medlemmar.

Sverige som drivkraft för en ny jordbrukspolitik och ett slutgiltigt genomförande av den gemensamma marknaden.

Fokus på de viktigaste EU-uppgifterna.

En värld i frihet ger en värld i fred

Sverige ska stå upp för friheten i världen. Vi vill att Sverige fullt ut ska delta i EU:s och FN:s samarbete mot förtryck, terrorism och diktatur. Nato spelar en viktig roll för att trygga frihet och fred.

Frihet, marknadsekonomi och demokrati är det starkaste värdet för freden och den viktigaste drivkraften bakom all utveckling. Varje ny stat som upptas i demokratiernas krets, varje människa som erövrar friheten, är ett steg för freden.

Kommunismens sammanbrott i Ryssland och övriga Europa och Sveriges medlemskap i EU har inneburit helt nya utrikes- och säkerhetspolitiska förutsättningar för vårt land.

Neutralitetspolitiken har förlorat sin betydelse. Nu handlar det om hur Sverige tillsammans med andra bäst kan främja friheten och freden. Sverige ska i samarbete med andra stå upp för frihet och mänskliga rättigheter.

Vi anser att slutet på det kalla krigets och på uppdelningen av världen i stormaktsblock ger ett unikt tillfälle att driva frigörelsen och demokratiseringen vidare till den tredje världens länder. Fattigdom är ingen ursäkt för ofrihet och förtryck utan tvärtom och ett viktigt skäl för samhällslivets liberalisering.

Fattigdomen bekämpas bäst och friheten främjas mest genom marknadsekonomi och folkstyre.

Så här vill moderaterna forma försvars- och utrikespolitiken under de närmaste fyra åren: Ett starkare svenskt försvar. Ett svenskt medlemskap i Nato är ett naturligt steg på den väg mot utökad säkerhetspolitiskt samarbete som varit Sveriges under det senaste decenniet.

Sverige som kompromisslös förespråkare för frihet och demokrati i EU och FN.

Svenskt bistånd bara till länder som visar verklig vilja till demokratisering och respekt för mänskliga fri- och rättigheter.

Avskrivning av u-ländernas skulder.

Alternativen den 15 september

Två alternativ står emot varandra i höstens val. Fyra borgerliga partier som har förklarat att de vill regera tillsammans, och mot dem tre vänsterpartier som inte kan ge några som helst besked om hur nära de ska samverka. Frågtecknen är många, svaren få.

Men huvudlinjerna i alternativen är ändå klara. Valet står mellan höjda skatter eller sänkta, mellan mindre valfrihet eller mer, mellan mer regleringar eller avregleringar, mellan fler som måste leva på bidrag eller färre, mellan lägre tillväxt eller högre, mellan ett försämrat klimat

för arbete och företagande eller nya och bättre villkor för tillväxtens drivkrafter.
Vi moderater står för förnyelse och reformer. I Sverige finns mycket som är bra men lika mycket som kan bli bättre. På många områden har politiken sparat ur och måste föras rätt igen. På andra områden utnyttjas inte den potential som vårt land skulle ha med rätt politik. Sverige behöver reformeras. Det är nödvändigt för att skapa ett bättre samhälle för oss själva och våra barn, ett samhälle med större frihet och mer välstånd.
Revorna i välfärden måste lagas, företagens villkor bli bättre och individens förutsättningar att skapa och ta eget ansvar öka.
Allt detta är vi moderater beredda att åstadkomma. Vi kan lyckas. Därför ber vi om väljarnas förtroende på valdagen.